

1348226.

ЛЕВ ОРЛИГОРА

ПРОБЛЕМИ
ДЕМОКРАТІЇ

(фрагменти з доповіді)

„Нова Епоха“

АВГСБУРГ — 1946

ЛЕВ ОРЛИГОРА

ПРОБЛЕМИ ДЕМОКРАТІЇ

(Фрагменти з доповіді)

Нова Епоха.

Авгсбург - 1946.

УКРАЇНСЬКИЙ

Б. 1022.

МУЗЕЙ-АРХІВ

Lew Orlyhora

The Problems of
Democracy

1946 - "New Epoch"
Ukrainian Humanistic Thought

- 1 -

"The Soviet Union is as dictator
ship as absolute as any other di
dictator ship in the world"

President
Rosevelt

" Сміливо протиставити свою мудрість
мудрості цілого світу.

Збагнути цю мудрість, завоювати її і
обняти своєю мудрістю ще більшою.

Яка велика місія Українського Духа ! "

В о л о д и м и р .

Друга світова війна не є спором держав з державами за області чи території.

Вона також не є і тим світовим боєм німців, італійців, японців з англійцями, американцями, французами і т.д.

Остання війна була перевіркою боротьби обскурантної диктатури з демократією, з демократією, що не дійшла до нині до апогею свого повного оформлення.

Країна "диктатури пролетаріату", приймаючи активну участь у цій боротьбі, використала обличчя англо-американської демократії як рекламу для себе.

Стає ясно — за цілю вите здійснення демократії ще боротимуться великі, середні та малі держави світу.

Коли так — значить у їхніх руках спочиває упорядкування Європи; Європи, яка фізично і морально конче потребує свіжих джерел філософії, морально-духового підняття; нових спрямувань.

Упорядкування мусить початися з нерозв'язаного та болючого питання балтійських і балканських держав.

Москва, згадані держави, оп'янілою пропагандою намагається якнайскоріше опанувати. Пригрозити їх під свій імперіалістичний коридор. Ви-

користати їх, як зручний старт для розширення нових позицій.

В недалекому майбутньому тут пройдуть найбільш радикальні політичні переміни.

Далі. Територіяльні й національні проблеми опукло кидаються в очі на східній Європі. Давня рана московської імперії.

Маю на увазі виникнення нових східньо-європейських держав. Вони мусять повстати незалежно від того, чи цього хоче Європа, чи ні ; чи будуть у цьому зацікавлені великі державні потуги, чи ні. Вони відродяться, як сила (маю на увазі Україну), що скоро розв'яже проблеми впорядкування Європейського материка.

В цьому повинні бути в першу чергу зацікавлені Англія і Америка, якщо вони взагалі зацікавлені в наведенні порядку в Європі.

Світ дивиться на східню імперію, як на вчорашню, розгромлену середньо-європейську державну силу.

Зрозуміло чому. Їхні системи державного управління майже не мають різниці.

Вірю - світова ініціатива тоді цілковито перейде в руки Англо-Америци, як їхня світоглядова політика перестане дивитися на світ континентальними категоріями ; тоді, коли для них питання мови чи національних традицій стануть

грати поважну роль

Європа, що століттями управлялася поліційними імперіями, як Австро-Угорщина, Німеччина, Росія, Туреччина – витюрила нібито остаточний і оправданий поділ.

Таким поділом зацікавлені, особливо сьогодні, ті чи інші імперіялісти. Навколо цього вони будують сьогоднішній панславізм.

Москва розшукує під Познанню залишки своїх старих ще царських границь.

Питання Української Державности відкладається на останній плян...

Цитуються слова московських письменників-пророків панславізму, що мав повстати тільки і тільки під прапором і батогом "єдиної неде-лімої" Росії.

Ми категорично виступаємо проти. Підкреслюємо, що вище згаданий поділ був насильницький. Будувався він на неволі малих і середніх націй. Він є тимчасовим, так би мовити, змінним явищем.

В Європі настане тривалий порядок та довгожданний мир тоді, коли великі народи сміливо. (без нехтувань) погодяться, що середні та малі нації мають однакові рівні політичні і культурні права ; коли великі народи перестануть переоцінювати себе й недооцінювати других.

Той нарід є великий, який відстоює волю та незалежність середніх і малих народів.

Великий нарід, що закабальє малі народи - перестас бути великим. Він стає багатоміліонною масою огидних загарбників.

До того часу політики світу не дійдуть до конкретного порозуміння між собою, поки одна частина із них і далі не вестиме дій, корисних для "малих" поневолених народів.

Вірю - незабаром на політичному екрані виникатимуть більш менш надійні перспективи.

Сьогодні Європа покінчила з фактом, що нею мала управляти одна держава з середньовічною системою державного насильства, як німецький націонал-соціалізм.

Зараз перед нею єдиний і найвірніший шлях-самовизначення народів на основах державности.

Самовизначення може настати лише тоді, коли воно буде проведене під міжнародною контролею та міжнародною військовою охороною.

Тільки воно дасть націям змогу показати жах закріпачення, під яким вони живуть.

Сьогоднішнє Об'єднання Націй, якби стало на ґрунт матеріальної правди, могло би зірвати маску з тої держави, яка під лозунгами демократії досі ще вхитряється творити експерименти диктатури.

Силою цих експериментів зашнурована й наша нація.

Обличчя нашої еміграції весь час спрямоване тільки на Батьківщину ; на її трагічне життя, на її всегеройське минуле.

Еміграція - значна частина народу, кровно й духово зв'язана з цілістю, вбирає, вивчаючи світ, усе, що є найкраще.

Обережно. Щоб не потрапити сліпо в полон. Не загубитися в людських здобутках. Не втратити самих себе - свою традиційну окремішність. Тільки вона є тою всемогутньою силою, що дозволяє нам вбирати найкраще, підсилювати його своїми якостями ; своєю свіжою національною мудрістю.

Бути національним - значить бути самим собою ; бути міцною, цікавою і повновартісною людиною.

Особа, що втратила національну окремішність - втратила власну душу ; оплюгавила честь своїх дідів ; утратила те, що в неї було найцінніше. Вона стала зайвим бур'яном на полі повнокровного національного суспільства.

Таких людей у нас на Батьківщині й на еміграції стає щораз менше, хоч вони є необхідні й цінні для країни "победішого соціалізму".

В їх рості була також зацікавлена колись варшавська імперія. На їхніх плечах вона спіль-

но з Москвою будувала основу територіяльного поширення імперії.

Сьогодні ми, від імени нації держави прагнучої, хочемо запитати демократичні держави світу, кому буде в майбутньому завдячувати Український народ за воскресіння своєї державности.

Хіба нікому - на вічну ганьбу історії ? !

Ми не бажаємо самотности у нашій великій боротьбі за Правду, але ми її і не злякаємося !!

Раніше чи пізніше всією силою своєї нації виступимо єдиним фронтом за природні, властиві для кожної здатної для життя нації, потреби.

Від початку нашого культурно-історичного розвитку і до сьогодні ми шукаємо тих, кому ми могли б завдячувати.

На жаль чи на щастя, немає подібних.

Од сусідів : поляків, росіян, мадярів, румунів - ми крім варварського знищування наших історично-культурних цінностей, нічого не маємо.

Сьогодні ми маємо одну з передовіших культур світу. В цьому ми завдячуємо лише і лише тому святому національному чудові, коли таке чудо існує у світі.

Український народ завдячує сам собі, невичерпній криниці своїх національних скарбів, що зумів їх зберегти у тих обставинах, у яких інший народ перестав би фізично і духовно існувати.

ти.

Таку ганебну загибель снували козацькій нації московсько-варшавські павукоімператори.

Історія у недалекому майбутньому збуриє їх у приготовлене ними для інших багно.

Їм прийде на допомогу Український Нарід. В його руках буде їхня доля. Він їх врятує.

Вплив оточуючих народів на наш нарід, ще раз підкреслюю, не приніс нічого позитивного.

Коли хтось осмілиться запитати про вплив російської чи польської культури на Україну, то цим він лише виявить свою політичну неграмотність та вороже наставлення до проблеми Української Нації.

Нерозуміння ясної сутності, що все те, що насильно накидається, є безбарвним і безплідним.

Російсько-польські держави насильно ополячували, русифікували наш нарід і це стало докона-ним фактом того, що Український Нарід осамотнений гине, як трагічний герой в борні з лицемірною силою оточення, зданий лише на себе, на власні сили.

Чи може він в якійсь небудь мірі розраховувати на ті держави, які віддалені від рідної землі і не мають подібних намірів щодо України - покаже недалеке майбутнє.

Одночасно віримо, що кожна держава, яка матиме відношення до України, подібне німецькому -

поділить долю націонал-соціалізму. Москва собі
тче незавидне майбутнє...

Майже постійно спостерігаємо спір поляків
з росіянами - і навпаки. Ці спори не є в наших
інтересах.

Ми будемо завжди прагнути до того, щоб наші
сусіди відреклися від своїх імперіялістичних ці-
лей.

Спори ці не прямо відносяться до України.
Наша Батьківщина не є для них питанням білору-
ських чи литовських земель, а питанням великої,
постійно змагаючої за державу національної сили.

Питанням нації, що століттями вперто обру -
бує їхні загарбницькі руки.

Українська нація, вихована і опоса огненним
духом Великого Тараса, вийде на широкий шлях
для всіх націй корисного месіянзму.

Виключивши, зрозуміло "месіянзм" імперія-
лізму чи біологічного шовінізму.

"Месіянзм", що був знаряддям національного
засліплення, уже не раз скомпромітував себе в
історії.

Український месіянзм перший раз в історії
сміло розгортає незаплямований прапор волі й
братерства народів.

Ми, як нація, від людства потребуємо для
себе перше за все зрозуміння наших найпередові-
ших ідеалів.

Зрозуміння їх во ім'я людськості і нації.

Наші ідеали, наші політичні переконання - є насамперед Українські. Вони є необхідні для нас; а значить і для світу. Коли так, то державні справи Української Нації, самі по собі - є справи всесвітні.

Ми боролися, і зараз боремося скрізь за те, щоб національні проблеми стали перш за все проблемами творчодержавними.

Не вирішити національного принципу - значить позбавити нації свободи. Стати на шлях тоталітаризму і національного поневолення, породити нові заколоти, війни, головне - викликати біологічну ненависть одної нації до другої.

Коли сьогодні ми маємо ряд націй, які морально та фізично винищуються, то це красно говорити про те, що світ не доріс ще до справжньої демократії, що світ ще недемократичний.

Більше-спирається, як хорий старець на ціпок, а не може здійснити чотирьох свобод президента Рузвелта.

Та до цього прямує всенаціональна сила світу.

Стає ясно, що державний апарат, який тримається на шовінізмі, чи то націоналістичному, чи партійно-державному - розвалиться.

Одноразово моїм обов'язком є підкреслити, що існує націоналізм і націоналізм.

Я стою за той природний націоналізм, який вірним і чесним шляхом змагається за оздоровлення своєї нації, за її фізичне збереження.

Я люблю - біологічною любов'ю люблю свій великий нарід, але це ані трохи не вимагає від мене ненависти до чужої нації.

Не гаряча патріотична любов до свого народу, а націоналістичний шовінізм є прокляттям людства.

З ним слід постійно і скрізь боротися. Він є традиційним ворогом людяності.

Я стою за природний націоналізм. Такий гуманний націоналізм ніхто не має права засуджувати.

Засуджуючи його, він читає ганебний вирок занепаду і розкладу своєї нації, самому собі.

Аксіома - любов до своєї нації не вимагає брутальної ненависти до чужої.

Далі. Одною із основних програм наших, як на еміграції так і в майбутньому на батьківщині - є систематичне удосконалення демократії.

Будемо відновлювати свою державу тільки під кличками Української демократії, особливої для нашої нації.

Удосконалюючи демократію, витворюватимемо нові світлоїдейні демократичні свободи.

Щоб до цього дійти, треба скоріше покінчити з проявами нашої політичної відсталості.

Уміти вірно розпізнавати основні засади демократії.

Деякі політики говорять, що демократія як витвір — вже загнила і зношена. Що це не є та форма, яка здатна зміцнити державу чи принести щастя нації.

Це вислови не політичних політиків, людей, які заблудилися і перебувають не на своєму шляху, які ні духовно, ні політично не доросли до найдавніших форм демократії.

Вони стоять на політичному роздоріжжі. Залишаються без творчого забарвлення.

Я погоджуюся — демократії ще ніде не здійснено.

Немає ще такої країни, яку можна було б характеризувати як зразок демократії. Це правда.

В тій чи іншій демократичній державі, мимо волі демократії, існують політичні залишки тих старих форм державного управління, які перейшли: заслужено в традицію. (Сила традиції — неzapе- речна). Вони стали при демократії, як позитивне коріння.

Ясно — це не відноситься до східньої імперії, під володінням якої сьогодні знаходиться східня і середня Європа, і яка ніколи ще в своїй історії не була навіть і на шляху до демократії.

Вже чверть століття вона пишається ліквіда-

цією фєвдалізму та запровадженням жорстокої "диктатури пролетаріату".

Сьогоднішні демократичні лозунги східньої імперії є дешевою бивіскою для зовнішнього світу.

Наша майбутня Українська Держава буде демократичною вже тому, що вона інакшою не може бути. Це голос її традиції!

Демократія, що боронить свободи народу, стоїть у всіх відношеннях вище досі знаних аристократій. Аристократій, що репрезентували своє буття, як ласку Божу.

Демократія - є нарід для народу:

Старі монархії спиралися на церквах різних віросповідань.

Церкви обожествляли монархів, проголошуючи їх божими помазаниками.

До прикладу-російський монарх.

Перед ним мусіли тремтіти всі його раби... піддані.

Демократія базується на гуманності.

Зрозуміють - це деякі наші політичні чинники, які не хочуть чи не розуміють елементарних принципів демократії.

Вони часто безглузду роз"ярену анархію - називають демократією.

Анархія, як і диктатура - ворог демократії; вона йде на користь галасливим демагогам,

які в інтересах своєї амбіції нацьковують масу на вірних палких синів народу.

Будьмо обережними!

Станьмо розумними, демократія, як всесвітній рух, народжується і ґрунтується лише з індивідуалізму. Вона не є тою підстриженою рівністю, де той чи інший суб'єкт незаслужено має право виливати бруд на вибраних людей - авторитет народу. Вірніше на народніх слугів.

Щоб не повторювати ганебних сторінок історії, українська демократія - мусить змагатися до виховання в державі політично-освічених людей. Вона мусить знайти людей з правдивим організаційним хистом.

Демократична держава стає тоді могутньою, коли вона не позбавлена високих особистостей, людей з великими дипломатичними талантами, політичними і творчодержавними знаннями.

Істина демократія характеристична тим, що вона не спиняється тільки на політиці, не обмежується лише на її параграфах, а поширюється також і на господарство.

Вона має свої сталі засади - дбати про фізичний і моральний стан членів держави.

Чим кращий фізичний стан нації, тим легше її вивести на високий ступінь моральності та якісної творчої праці в користь держави.

Друга світова війна (Це не виняток !) ослабила організм людства. Хорус він, як фізично, так і морально. Потребує скорого підкріплення.

Одночасно не можу не згадати: цікавим є й те, що моральний ступінь Української нації зріс ; сили фізичні невичерпні!

Вона політичні катаклізми і воєнні урагани-переживає, порівнюючи терпеливо й спокійно.

Систематична екзекузія, в якій перебуває наш нарід, стягнула з його серця шкуру.

Хвилювання-називається спокоєм, терпіння і смерть - нормальним явищем.

В той час, коли в довоєнній Європі, особливо в Польщі, люди хорили переважно від переїдання. Гинули від цього, то наша нація вже давно позбавлена такої хвороби.

Вісім мільйонів (три Фінляндії населення), що вимерли з голоду на Україні року 1933 - до цього не відносяться.

Далі. Демократія мусить велику увагу приділити вихованню міцної національної інтелігенції. Коли вона опортуністична - нація регресує, жалюгідніє.

Цей продукт вищого інтелекту часто заломлюється, губиться в чужому духово ворожому світові.

Тоді жорстока печать національного занепаду відбиває свої негативи на долі нації.

Отже, виховаємо міцний авангард, нації - інтелігенцію.

Піднесімо її до висоти огненного лицарського духу (не допустімо до того, щоб крила молодих орлів зів'яли не розгорнувшись, не виявивши своєї могутності).

Одночасно будемо керуватися принципом, що не гарні свідощтва, а тверезий могутній мозок - є основою, яка творить цінності.

В школах учителі мусять насамперед учнів навчити самостійно мислити. Швидко, сміло і вірно орієнтуватися в ситуаціях.

Вірніше - школа мусить виховувати сильних індивідумів, здатних до самостійної творчості на загально-державному лоні.

Виховати молодого громадянина - державника, будівника і стійкого оборонця держави.

Посіяти в його молодій душі зерна героїзму, які б у зрілій віці могли дати великі плоди чину.

Шкодять інколи учителі, які обмежують своїх учнів особистою вузиною світоглядних понять.

" Молодий організм, - як я вже писав у збірнику "Україна, як пляцдарм правди і героїзму", - маючи переданий ще від прадідів великий дар вияву й сприймання, часто притуплює його від систематичного впливу малодушних аморальних учителів".

Частина викладавців є консервативна, гірше - опортуністична.

Найцінніші революційні смолоскипи гинуть пригашені крижаним опортунізмом.

Часто густо питання демократії являються тим джерелом, що породжує в школах спір про класичну освіту.

Тверджу - навчанням класичної філософії будемо поглиблювати державне, історичне та суспільне думання учнів.

Сократ, що випиває спокійно отруту з "волі народу" - хай стане символом борні з темнотою і заскорузлістю.

На класичній історії учень мусить навчитися правдиво і хоробро дивитися в очі суспільній правді і неправді.

Пізнати всі оправдані і неоправдані сторони ранньої демократії.

"Остракон" - символ вічної ганьби демократії мусить бути відомий молодим душам, прагнучим пізнати правду.

Англо-американська демократія позбавлена цієї ганьби - вона управляється силою великих мозків, вірніше : очолюється.

Класична філологія тільки тоді має силу, коли вона народжує в учнів почуття вічної правди, краси і добра.

Тоді хоч і забудуться латинь, чи грека - будемо мати в громадському житті невмирущих героїв, що в корисній борні не знайдуть сил, яких би настрашилися.

Загальне навчання і класична філологія - хай будуть школою істинної демократії. Школою, яка навчить учнів заставити мозок і серце до строгої самостійної праці.

В такому аспекті тоді лише будуть виховуватися учні, коли їх учителі самі стоятимуть на високому інтелектуально-духовому рівні.

Далі. Преса мусить користуватися свободою критики, як державного управління, так і осіб.

Критика є тою живою реальною силою, що спонукає до усунення хиб; народжує нові сили во ім'я здійснення намічених ідеалів; творить народні авторитети та змицнює їх.

Чим сильніша, більш зріла і врівноважена критика, тим інтенсивніше політичне життя, надійніші його перспективи.

Преса - часописи інколи стають зосередженням фракцій, напрямків, партій.

Тут хочу запитати, як і настільки це приносить користь загально-національному, державному життю.

Чи незацікавлений у цьому ворог, чи не знайде він тут затишного місця для підготовки внутрішньо-розкладової праці?

Це залежить від загальної свідомості, чуйності та політичної зрілості народу.

Не слід також забувати істину, що ворог легше проникає в підпільні організації, законспіровані.

Ясність тенденцій, думок, дій і осіб уможливає контроль народу над можливим проникненням ворога в кільце тої чи іншої конспірації.

Не розуміти цього і бути політиком - значить потрапити в смішне положення.

Недивно - серед нашої еміграції є чимало таких, які політику називають політиканством, виступають проти неї, засуджують її, одночасно, творять самі найзаскоружлішу політику, демагогію і т.д.

Вони не уявляють політики без обману і дешевого хитрунства. Часи такої політики вже пройшли і більше не повернуться, стануть лише музейним дивом.

Щоб інакше мислити, треба заплутатися у блудливому лабіринті понять. Бути відбитком державної незрілості і опортуністичного підтакування.

Коли я ставлю в основу демократії освіту загальну, політичну, економічну, філософську, то цим я лише хочу підкреслити, що той черствий групопартійний чинник, який, засліпившись одним лозунгом, безграмотно вірить йому і сліпо виступає на захист своєї безграмотності, компромітує

чи передові мозки свого народу - потерпить крах.

Вже в своєму зародкові така партія прочитала вирок своєї загибелі, і чим інтенсивніше буде вона розростатися, тим страшніша буде її катастрофа і болючішу рану прийме нація.

Демократія, як політичне і загально-людське досягнення, була здобута на неоправданих формах аристократії, що скрізь і завжди підтримувалася силою церкви, яка підпорядковувалася державі.

Смішно інакше сформулювати ґрунтовний факт.

Наш нарід, наприклад, такою державною церквою був поступово доведений до трагічної загибелі національної душі.

Жінка-мати, в якій чужоземний православний монарх забрав сина на війну, во ім'я своїх загарбницьких цілей, іде в церкву, дізнавшись про загибель сина, і молиться за "многія лета монарха", нашіптуючи "Боже царя храни".

Стоїть вона заплакана на колінах перед портретом деспота, якого церква проголошує єдиним божим помазаником. Єдиним спасителем і "сохрани-телем" душ і православ"я".

Атеїзм, більшовизм, матеріалізм на Україні є явище загрозливе вже з тої причини, що воно калічить національну душу і безжалісно отрує кволістю та біологічною грубістю організм.

Релігія завжди приносила неоціниму користь для нації. Вона розбуджувала кращі духові ідеали лю-

дини, але це лише тоді, коли вона була свободна.

Коли вона приходить сама по собі, без примусу й накинення; впливає з праджерел нації. Коли вона дійсно стоїть на ґрунті нового гуманізму.

Можна почути ряд обвинувачень, виставлених проти гуманізму. Мовляв "не час нам зараз бавитися в любови до ближнього".

Думаю, що противник не вірно розуміється в принципах самого гуманізму.

Тому, кому стало чомусь за основу твердження, що гуманізм явище почувань розніжених і віджитої сантиментальності, слід зрозуміти одне: істинний гуманізм, з ознаками української особливості, насамперед вимагає практичної сили, тверезої розумовості.

Любити ворога — це не говорить про те, що треба скласти під його тиском зброю і потрапити потім в пазурі.

Це не значить — стати здобутком ворога та в таких формах проявити любов до нього. Далеко ні.

Основа — у відношенні до ворога бути справедливим, лицарським.

Проти ворога, що втратив будь які прикмети людяності, виставити силу огню душі своєї; ту всемогутню силу, яка во ім'я спасіння правди і

людської гідності, готова на страшні муки і жертви - цим підкреслити свою заслужену і очевидну перевагу.

Спасати ворога - що потрапив у колодязь біологічного звірства, став соціально небезпечним, - значить фізично знищити його.

Це є та сила гуманізму, що виступає проти прямого та зачіпного насильства.

Український гуманізм ніколи не відмовляється від активності - навпаки: в основу ставить активність, відверту дію.

Отже, створімо, українські революціонери, такий гуманізм, що зацікавив би наші маси живою політичною діяльністю. Щоб маса вижбурляла зі своєї душі страх перед брехнею та насильством.

Ворог гуманізму - є той, який взагалі виступає проти законів моральності.

Щоб викликати потрібну політичну зацікавленість, ми мусимо мати діючі організації.

Їх ми матимемо тоді, коли розпрощасмося з живою смертю та вільні станемо від чужих зразків, чужих наслідувань і душевого політичного мавпування. Коли погасне боротьба тої сили, яка заблукавши реклямує свою "правоту".

Далі

Характерна риса Українця є та, що він далеко краще може пристосуватися в нещасті, горі,

скитаннях, ніж в розкошах.

Він є одноразово - ніжним і далекозорим, філософічно настроєним і справедливим.

Горе - не може призвичаїтися думати про далеке майбутнє ; думати про забезпечення сво - їх прапотомків.

Він живе днями недалекого майбутнього гірше - сучасності.

Зрозуміло - це вплив тих постійних штовхань російської імперії, яка навмисне вирощувала подібні характери.

Намагалася таким способом, полегшити своє панування ; забезпечити йому перспективи в майбутньому.

З тих та інших причин будьмо обережними з наслідуванням, яке кінець кінцем характеризує наш нарід, як той, що за все хапається, у все закохується, все наслідує.

Схиляється перед статуями Аполона, Цезаря; перед пам'ятниками Атен, жбурнувши в Дніпро не-оцінімі (горе нам !!) культурні здобутки своїх пращурів.

Щоб далі заглянути в майбутнє, треба зосередженням мозком та сонячним серцем пронизати свою праминувшину.

Нарід, що не дивиться в минуле - не бачить
завтрішнього. Він є без державно-творчого талан-
ту.

Націю пізнають по її національно-визвольній
борні, по працях, по її віковичній духовій окре-
мішності, якщо її грані не зітерті чужою силою.

Націю пізнають по демократичній зрілості і
іногоспартійній організованості.

По цьому світ намагається пізнати нас.

Ми щасливі : наш національний прапор чистий,
як сонце.

Ми його піднесемо до висот світової слави.

Присягнувшись пролитій крові своїх предків,
ми горді тим, що майбутнє східної Європи спочи-
ває у наших вогненних серцях.

1945.

ТОГО Ж АВТОРА:

1. „Україна, як плацдарм правди і героїзму.”
2. „На суд історії.”
3. „Про большевицький фашизм.”
4. „До сонця України.”

На правах рукопису.

Передрук із зазначенням автора і джерел — дозволений.

НЕЗАБАРОМ ПОЯВИТЬСЯ:

1. „Україна, чи війна за війною.”

---0000000---

